

EARLY MODERN WORKSHOP: Jewish History Resources

Volume 15: Space and Identity

Fordham University, New York, August 15-16, 2018

[Mapping with Midwives: Sources about Jewish Midwives in Eighteenth-Century Amsterdam]

[Jordan Katz, Columbia University]

[Gemeente Archief Amsterdam, Archief van de Nederlands Israelitsche Hoofdsynagogue, Inv. 2, folio 551]

[Because we have found and seen that it is not sufficient to have only one doctor to perform *bikur holim* before the indigent of our city, two more doctors were appointed by the leaders of the community, may it be preserved by God, to assist him, so that the work should not become too onerous, as mentioned in this register on folio 544.

Furthermore, the women in labor (lit.: sitting on the birthing stool) must be treated with urgency. And waiting is forbidden to save multiple souls in one attempt – in this case both the parturient and the fetus – and it is not possible that two midwives can succeed in attending to all of them [the women in labor] as sometimes there are many. And this case [of midwives] is not similar to that case of physicians, who can treat patients rapidly, which is not the case of midwives who sometimes must wait with one parturient for a long duration. Therefore, we have appointed two additional midwives, who are noted by their names:

Serkhe, wife of Leib Wittsenhausen ^{old} / Bela, the widow of Eli Kalker ^{old} // Judith, the widow of the son of Jacob Aveh ^{new} / Haykhe, the wife of Joel Frank ^{new}

And their [the new midwives'] salary will be a full salary in every way, just as the two extant midwives. Additionally, a list was given to each one so that they should know which streets they are responsible for (lit.: which paths they are obligated to go on). This same list can also be found in each and every synagogue, to inform anyone who requires the aforementioned midwives. Moreover, a second condition was added that if there should be more than one woman in labor [at a time] on the streets belonging to these midwives, each one of the midwives must help her colleague if she is free at that time, without any complaint in the world. [This is] a decree which shall not be transgressed (Psalms 148:6).

And the salary of the two new midwives will commence from Rosh Hodesh Kislev of this year, and they will perform their tasks faithfully, as they obligate themselves to do with their signatures below.

Today, Thursday 14 Tevet 5523 [December 30, 1762]

Districts of the Above Midwives

Haykhe midwife ^{new}	Judith midwife ^{new}	Bela midwife	Serkhe midwife
Uilenburger 2 Streets	Flembourg	From the new Mark	Marken
Alte Shantz	Stromark	Sant street	Markenstan (?)
Uilenburger alley	Greenmark by the	Moder Mahlen alley	Small Houttuinen

	Portuguese (meat) hall		
Big and Small Houttuinen to Shlis	Flembourger alley	Farbrei Street and <i>graft</i>	Vinkenbuurt
Breite Street	Shul street	Neue Street	
From the Shlis to the Portuguese shul	Tarf <i>graft</i> and alley (?)	Wesper Street	
		Kerk Street	

Signature of Serkhe (pen mark)

]

EARLY MODERN WORKSHOP: Jewish History Resources

Volume 15: Space and Identity

Fordham University, New York, August 15-16, 2018

[Mapping with Midwives: Sources about Jewish Midwives in Eighteenth-Century Amsterdam]

[Jordan Katz, Columbia University]

[Gemeente Archief Amsterdam, Archief van de Nederlands Israelitsche Hoofdsynagoge, Inv. 2, folio 551]

[מאחר שמצאנו וראינו שלא טוב להיות רופא אחד של ביקור חולים לפני עירינו לבדו, ולכך נתמנו ע"י מנהיגי קהל יצ"ו עזר לו עוד שני רופאים כדי שלא תכבוד העבודה הנזכר בפנקס הלז בדף 544 F. וביותר צריך זירו, אצל נשים היושבים על המשבר, ושהיי' [שהייה] אסורה להציל נפשות בבת אחת, היולדת עם הולד' ואין לאל ידי שתי נשים מילדות לבוא אצל כולם כי לפעמים רבים הנה' ולא ראי' [ראי] זה כראי' [ראי] זה כמו הרופאים כאשר באים במשמוש היד כן ילכו מה שאין כן המילדות הצריכין לפעמים להשהות אצל היולדת זמן רב' ע"כ הוספנו אליהם עוד שתי נשים מילדות הנקובים בשמותם/ סערכי אשת ליב וויצנהוזן [Wittsenhausen] הישנה ובלה אש' אלי' קאלקר הישנה /יודית אלמנה בן יעקב אווה החדשה חייכי אשת יואל פראנק החדשה ויהיה משכורתם שלימה בכל דבר כמו השתי נשים מילדות הראשונים גם ניתן לכל אחת מהנה רשימה למען ידעון באיזה דרך שמחוייבין לילך ברחובות הקבועים להם/ ובאותו רשימה ממש נרשם ג"כ אצל כל בתי כנסיות לעין כל לידע ולהודיע לכל המבקשים את המילדות הנ"ל, זאת ועוד אחרת הותנו בתנאי כפול קודם למעשה, באם שיהי' יותר מאשה אחת יושבת על המשבר באותן הרחובות השייכים לאותן המילדות, מחוייבת כל אחת מהמילדות הנ"ל לסייע לחברתה, שתחי' באותו זמן פנוי' בלי שום פתחון פה בעולם לחק ולא יעבור, והשכירות של שתי נשים מילדות החדשים יתחיל מן ר"ח כסליו העבר דהאי שתא בתנאי שיהיו עוסקים בשדרות שלהם באמונה, כמו שמחייבן את עצמן בחתימת ידיהן דלמטה, היום יום ד' י"ד טבת תקק"ג באמשטרדם

סערכי מילדות	בילה מילדות	יודית מילדות חדשה	חייכי המילדות חדשה
מארקן	פון דרא ניאה מארק	פלאמבורג	אוינבורגר שני גאסן
מארקן שטען	זאנט גאס	שטרוא מארק	אלט שאנץ
קליינה הויטטוין	מודר מאהלן שטעהג	גרין מארק ביז פארטעגיון האל	אוינבורגר שטעג
פינקעבירט	פארברייא גאס וגראפט	פלאמבורגר שטעג	גרושי אונ' קליינה הויטטון ביז שליס
	ניאה גאס	שול גאס	ברייטה גאס
	וועזפר גאס	טארף גראפט אונ' שטעג	פון דיא שליס ביז אן פארטעגיון שול
	קערק גאס		

חתימת יד מן סערה הנ"ל []

]

EARLY MODERN WORKSHOP: Jewish History Resources

Volume 15: Space and Identity

Fordham University, New York, August 15-16, 2018

[Mapping with Midwives: Sources about Jewish Midwives in Eighteenth-Century Amsterdam]

[Jordan Katz, Columbia University]

[Bibliothèque Nationale et Universitaire, Strasbourg, m.s. 4.048, folio 135v]

[[5489]

Rosh Hodesh Iyyar, a daughter was delivered to the Bimitel [Pimentel] silversmith.¹

Today, Shabbat Kodesh, 15 Iyyar, a son was delivered to the Spaniard in the room of the wig maker.

Sunday, 16 Iyyar, a daughter was delivered to Melekh Papegaaij Zelig.

Monday, 22 Iyyar, a daughter was delivered to Solomon Bloye [in] Vinkenbuurt.

Today, Shabbat Kodesh, the second day of Shavuot, a son was delivered to Zalman Stodel.

Friday, 13 Sivan, a daughter was delivered to Meir in Pintusgang.²

Shabbat Kodesh, 7 Sivan, a daughter was delivered to Leah, daughter of Shammai Kreuer.

Tuesday, 8 Tamuz, a daughter was delivered to Jasje Erges [?].

Shabbat Kodesh, a daughter was delivered to someone in Marken.³

Shabbat Kodesh, 12 Tamuz, a daughter was delivered to Yitle in the Zantgasse.⁴

Tuesday, 15 Tamuz, a daughter was delivered to Shammai Knip.

¹ The word אנוסה (*anusah*) is written above this entry, which could mean that this was a Marrano woman, or that she was raped. This remains unclear.

² This street is also listed as Pinto'sgang or Pintjesgang.

³ Marken is an area in Amsterdam, a former island.

⁴ Zandstraat-gang.

A daughter was delivered to Zipje in the Houttuinen.

Tuesday, 22 Tamuz, a son was delivered to Yidle the son-in-law of Sagje.

Friday, 25 Tamuz, a son was delivered to the *vorreiter*.⁵

Tuesday, erev Rosh Hodesh Menahem [Av], a son was delivered to Aharon, son of Leizer Wenig.

Monday, 13 Av, a daughter was delivered to Moshe Tantiro.

Thursday, 17 Av, a daughter was delivered to Yoheved, her daughter Miriam.

Sunday, 19 Av, a daughter was delivered to Avraham Pes.

Tuesday, 28 Av, a daughter was delivered to Eli Nikolsburg.

Today, Shabbat Kodesh, 2 Elul 5489 to the small counting, a daughter was delivered to R' Hirz, son of *parnas u-manhig* (lay leader) Yidle Levi, of blessed memory.

Rosh Hodesh Adar, a daughter was delivered to the slaughterer who lives by Shmuel Herenburg.

]

⁵ This was the person who served as the head of funeral processions.

EARLY MODERN WORKSHOP: Jewish History Resources

Volume 15: Space and Identity

Fordham University, New York, August 15-16, 2018

[Mapping with Midwives: Sources about Jewish Midwives in Eighteenth-Century Amsterdam]

[Jordan Katz, Columbia University]

[Bibliothèque Nationale et Universitaire, Strasbourg, m.s. 4.048, folio 135v]

[[5489]

ר"ח אייר גיהואלט איין טאכטר ביי אדעם בימי טעל זילבר שמיט

היום יום שבת קודש גיהואלט איין זון בייא דיא שפאנאָאר אויף דיא קאמר פֿון דעם פרויקה מאכר ט"ו
אייר תפ"ט לפ"ק

יום א' ט"ז אייר גיהואלט איין טאכטר בייא מלך פאפֿיגייא זעליג

יום ב' ד"ד אייר גיהואלט איין טאכטר בייא סאלאמאן בלויא פייקי בירט

היום יום שבת קודש ב' של שבועת גיהואלט איין זון בייא זלמן שטודל

יום ו' י"ג סיון גיהואלט איין טאכטר בייא מאיר אין פינטיש גאנג

יום שבת קודש גיהואלט איין טאכטר בייא לאה בת שמעי קרויאר ז' סיון

יום ג' ח' תמוז גיהואלט איין טאכטר בייא יאזיע ערגיז

יום שבת קודש גיהואלט איין טאכטר בייא דיא וואז אויף מארקן

יום שבת קודש י"ב תמוז גיהואלט איין טאכטר בייא יטלה אין דיא זאנט גאס

יום ג' ט"ו תמוז גיהואלט איין טאכטר בייא שמעי קניפ

גיהואלט איין טאכטר בייא ציפיע אין דיא הויטוין

יום ג' ד"ב תמוז גיהואלט איין זון בייא ידלה חתן סאחיע

יום ו' ד"ה תמוז גיהואלט איין זון ביי אדעם פאר רייטר

יום ג' ער"ח מנחם גיהואלט איין זון ביא אהרן בן ליזר ווינג

יום ב' י"ג אב גיהואלט איין טאכטר ביא משה טאנטירו

יום ה' ט"ז אב גיהואלט איין טאכטר ביא יוכבד איר טאכטר מרים

יום א' י"ט אב גיהואלט איין טאכטר ביא אברהם פס

יום ג' ד"ח אב גיהואלט איין טאכטר ביא אלי' ניקלש בורג

היום יום שבת קודש ב' אלול תפ"ט לפ"ק גיהואלט איין טאכטר ביא ר' הירץ בן פ"ו כהר"ר ידלה לוי
ז"ל

ר"ח אדר תפ"ט גיהואלט איין טאכטר ביי אדעם שניידר דער ביא שמואל הארין בורג וואונט

]